

A hónap száma:
A Statisztikai Hivatal a népszámlálást
2021. február 15. és március 31. között
fogja lebonyolítani
Císló mesiaca:
Slovenský štatistický úrad uskutoční
sčítanie obyvateľov v čase
od 15. februára do 31. marca 2021

Szepsi Színes

MOLDAVSKÉ FAREBNÉ

Megjelenik negyedévente | Vychádza štvrťročne

Ingyenes | Zdarma

2020. szeptember | VI. évfolyam | 3.szám

September 2020 | VI. ročník | 3.číslo

Fotó: Bartók Csongor

Milí čitatelia,

Letné mesiace vniesli farbu do tohtoročných netradičných všedných dní – na chvíľu sme si mohli vydýchnuť od obmedzení spojenými so šírením koronavírusu a od neistoty z novej situácie.

Odhady, ktoré počítali s jesennou druhou vlnou sa dnes už zdajú byť skutočnosťou. Určitý rozdiel tu však je. Napriek tomu, že súčasná situácia je vo vzťahu k dennému počtu nových pozitívnych prípadov vážnejšia ako bola na jar, pomaly sa učíme žiť v prítomnosti nového koronavírusu.

Súčasnou nášho života sa stalo dodržiavanie bezpečnostných opatrení, dbáme na dôkladnú hygienu a pravidelnú dezinfekciu rúk, nosíme rúška. Zároveň čoraz častejšie vyhodnocujeme, či sa zúčastniť verejných podujatí, či sa stretnúť s našimi známymi a rodinnými príslušníkmi, keďže sa bojíme o našich najbližších, ktorí sú v rizikovom veku. Je dôležité, aby sme na seba naďalej dávali pozor – zodpovedným prístupom môžeme riziko nákazy znížiť.

V septembrovom čísle časopisu Moldavské farebné si čitatelia môžu vyberať z už tradičných rubrik. Dianie v meste sme zhrnuli v správach. Nového predsedu SMK Kristiána Forróa sme sa pýtali na budúcnosť strany. Informujeme o práci samosprávy a o vybraných podujatiach, ktoré sa uskutočnili počas leta. V rubrike o financiách sa dozvieme o výhodách a nevýhodách investovania do zlata, v historickej rubrike sme vybrali z úlomkov spomienok týkajúcich sa nášho okolia.

Pokračujeme v zhrnutí politickej situácie po uskutočnených parlamentných voľbách a zmienime sa aj o tohtoročnom netradičnom Poháre Bodvy. Želáme Vám príjemné čítanie.

Mónika Subovics
zodpovedný redaktor

Kedves Olvasóink!

A felüdülést jelentő nyári hónapok hoztak egy kis színt az idei rendhagyó napokba – egy kis időre fellélegezhettünk a koronavírus-járvány miatti korlátozásoktól, és az új helyzet okozta kezdeti bizonytalanságtól.

A jóslat viszont, mely szerint nem kerülhető el az őszi, második hullám, megvalósulni látszik. Mégis van különbség! Mégpedig, hogy bár a jelen helyzet, mely a naponta bizonyított pozitív esetek számának tekintetében súlyosabb, mint azt tavasszal tapasztaltuk, de lassan megtanulunk együtt élni az új koronavírus jelenlétével.

Életünk részévé vált a biztonsági előírások betartása, fokozottan figyelünk a megfelelő higiéniára és rendszeres kézfertőtlenítésre, maszk viselésére. Ugyanakkor gyakrabban mérlegeljük, részt vegyünk-e közösségi eseményeken, találkozunk-e ismerőseinkkel, családtagjainkkal, hisz féltjük az idősebb hozzátartozóinkat a megbetegedéstől – és mindez így vagy úgy, de árnyékot vet a mindennapjainkra. Továbbra is fontos, hogy odafigyeljünk egymásra – felelősségteljes hozzáállással csökkenthetjük a fennálló veszélyt.

A Szepsi Színes szeptemberi számában a megszokott rovatokból szemezgethetnek az olvasók. A városi történeteket a hírekben foglaltuk össze. A Magyar Közösség Pártjának új elnökét, Forró Krisztiánt a párt jövőjéről kérdeztük. Hírt adunk az önkormányzat munkájáról, valamint néhány, a nyár folyamán megvalósult eseményről. Pénzügyi rovatunkban az arany alapú befektetések előnyeiről és hátrányairól, történelmi rovatunkban környékünkhez is kötődő „emlékserepekből” szemezgetünk. Folytatjuk összefoglaló írásunkat a parlamenti választásokat követő politikai helyzetről, és beszámolunk az idei rendhagyó Szepsi Bódva-Kupáról is.

Kellemes olvasást kívánunk.

Subovics Mónika
felelős szerkesztő

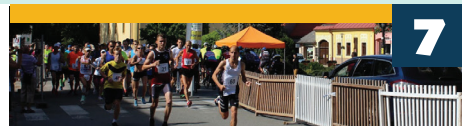
3-4

Hogy az unokáink is magyar iskolába járhassanak...
Aby aj naše vnúčatá mohli chodiť do maďarskej školy...

6

Élet a parlamenti választások után
Život po parlamentných voľbách

7

Online zajlott a XXII. Szepsi Bódva-Kupa
XXII. ročník Moldavského Pohára Bodvy sa uskutočnil online

Elkezdődött az új tanév – Szepsiben tartoták a szlovákiai magyar iskolák országos tanévnyitóját

Idén Szepsi adott otthont a Szlovákiai Magyar Iskolák Országos Tanévnyitó Ünnepejének, amelyet immár huszadik alkalommal rendeztek meg. A szeptember 1-i tanévnyitó ökumenikus istentisztelettel vette kezdetét, majd Fekete Irén, a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége elnökének ünnepi beszéde, Potápi Árpád János, Magyarország nemzetpolitikáért felelős államtitkárnak üzenete, illetve Filip Mónika, az oktatási minisztérium államtitkárnak köszöntője következett.

A Szepsi Boldog Salkaházi Sára Egyházi Iskolaközpont 220 diákkal kezdte a 2020/2021-es tanévet – az intézményt Szepsiből és környékéről is látogatják új diákok, az idei tanévtől a gimnázium mindegyik osztályában zajlik a tanítás. Az oktatás szigorú higiéniai szabályok betartása mellett kezdődött meg, e tekintetben a tanári kar a szülők együttműködését is kéri.

A Szepsi Alapiskolában idén elmaradt a közös tanévnyitó, az oktatás viszont megkezdődött a szükséges óvintézkedések mellett – az iskolába történő belépésnél szájmaszk viselete kötelező, több helyen kézfertőtlenítő, a mosdókban szappanadagoló és papírtörölő használata biztosított. Idén összesen 501 diák látogatja az iskolát.

Új igazgatót neveztek ki a Szepsi Alapiskola élére

Július 23-án Sirgely Andrea átvette hivatalos igazgatói kinevezését, így az elkövetkezendő öt évben a Szepsi Alapiskola igazgatónőjeként tevékenykedik majd. Már 2019 novemberétől ő tölti be az igazgatói feladatokat – elődje, Papp Andrea lemondását követően megbízott igazgatóként lépett ideiglenesen a helyébe. Az igazgatóasszonynak ezúton is sikeres munkásságát kívánunk.

Új piactér épült, megújul a kultúrház

Az Európai Unó „Interreg” határon átnyúló projektje keretében **Szepsiben új piactér épült**, amely a környéken létrehozandó öt piactér egyike. A határon átnyúló együttműködés közvetítői és a projekt megvalósítói a Via Carpatia Európai Területi Együttműködési Csoportosulás és Kassa Megye Önkormányzata. A szepsi létesítményen kívül további piactér épül Buzitán, valamint három közeli magyarországi településen. A piacterek megépítésének célja a hazai termékek vásárlásának támogatása, valamint új munkahelyek teremtése.

Több fázisban **rekonstruálják a Szepsi Művelődési Központ épületét**. Az épület jellegének megőrzése mellett a kivitelezők hangsúlyt fektetnek a belső akadálymentes közlekedésre is. Az épület új elektromos vezetékeket is kapott, és új vakolat kerül a falakra. A felújítást a város költségvetéséből finanszírozzák, a munkálatok önerőből zajlanak.

Fotó: Bartók Csongor

Odovzdali nové trhovisko, renovujú budovu MsKS

V rámci cezhraničného EÚ projektu Interreg bolo v Moldave vybudované nové trhovisko ako jedno z piatich trhovísk, ktoré sa plánuje vybudovať vo vybraných okolitých obciach. Sprostredkovateľom a realizátorom cezhraničnej spolupráce je Európske zoskupenie územnej spolupráce Via Carpatia a VÚC Košice. Okrem moldavského objektu sa trhovisko vybuduje aj v Buzici a troch okolitých obciach v Maďarsku. Cieľom vybudovania trhovísk je podpora kupovania domácich produktov a tvorba nových pracovných miest.

Budovu MsKS rekonštruujú vo viacerých fázach. Popri udržaní charakteru budovy realizátori kladú dôraz aj na bezbariérovú dostupnosť priestorov. Umiestnené boli nové elektrické káble a steny budú nanovo omietnuté. **Stavebné práce sa financujú z mestského rozpočtu** a uskutočňujú sa vo vlastnej réžii.

Začal sa nový školský rok – celoštátne slávnostné otvorenie školského roka škôl s vjm sa tentokrát konalo v Moldave

Moldava tohto roku hostila celoštátne slávnostné otvorenie školského roka škôl s VJM na Slovensku, ktoré sa konalo už po dvadsiatykrát. Slávnosť sa 1. septembra začala ekumenickou bohoslužbou. Slávnostný príhovor predniesla Irén Fekete, predsedníčka Zväzu maďarských pedagógov na Slovensku, nasledovala správa od Árpáda Potápiho, štátneho tajomníka pre národnú politiku Maďarska a príhovor Moniky Filipovej, štátnej tajomníčky Ministerstva školstva.

Cirkevné školské centrum bl. Sára Salkaházi začalo školský rok 2020/2021 s 220 študentmi – vzdelávaciu inštitúciu navštevujú noví žiaci z Moldavy a okolitých obcí, od tohto školského roka vyučovanie prebieha v každej triede gymnázia. Vyučovanie sa mohlo začať za predpokladu prísnych hygienických opatrení. Práve v tejto veci žiada učiteľský zbor rodičov o spoluprácu.

V Základnej škole s vyučovacím jazykom maďarským sa v tomto roku spoločne otváranie školského roka neuskutočnilo, vyučovanie zahájili za potrebných bezpečnostných opatrení – nosenie rúška je povinné pri vstupe do školy, zabezpečená je dostupnosť dezinfekcie rúk, dávkovačov mydla a papierových utierok. V tomto školskom roku navštevuje inštitúciu 501 žiakov.

Do čela ZŠ s VJM nastúpi nový riaditeľ

23. júla vymenovali Andreu Sirgely za riaditeľku ZŠ s VJM, ktorá bude túto funkciu vykonávať počas nasledujúcich piatich rokov. Riaditeľské úlohy si plní už od novembra 2019 – po odstúpení jej predchodkyne, Andrey Papp, ju totiž dočasne nahradila ako poverená riaditeľka. Pani riaditeľke želáme veľa úspechov.

Második alkalommal szervezték meg a Salkaházi Tábort

Augusztus 12-14. között idén ismét megszervezte az egyházi iskolaközpont mellett működő szülői szövetség alapszervezete a Salkaházi Tábort, amelyet tavaly szülői igény hívott életre. Jelmondata: Istennek terve van Veled! A tábor Mózes történetére épült, amely téma a szervező családok apraja-nagyja segítségével a mózeskosárban, az égő csipkebokornál és a két kőtáblával is megjelent a táborozók között. A közel száz fős közösség ellátogatott többek között Várhosszúrétre egy kézműves napra, Rudnokra a Szent Anna-zarándokhelyre, a gombaszögi tanósvényhez és a rozsnyói őrtonyba is.

A tábor szülői összefogással és a városi önkormányzat támogatásával valósult meg.

Druhý ročník Tábora Salkaházi

Od 12. do 14. augusta sa tohto roku opäť uskutočnil Tábor Salkaházi, ktorý zorganizovalo združenie rodičov pri Cirkevnom školskom centre bl. Sára Salkaházi. Motto tábora znie: Boh má s Tebou plány! Tábor sa niesol v duchu témy Mojžiša, ktorý sa vďaka aktívnej spolupráci organizátorov vskutku objavil medzi účastníkmi v podobe Mojžišovho koša, horiaceho kríku a dvoch kamenných tabúľ. Bezmála stočlenná skupina zavítala do Krásnohorskéj Dlhej Lúky počas dňa remesiel, do Rudníka na pútnické miesto Svätej Anny, do Gombaseku a do rožňavskej rozhľadne. Tábor sa uskutočnil vďaka spolupráci rodičov a podpore mestskej samosprávy.

Istennek
terve
van
Veled!

II. SALKAHÁZI TÁBOR

2020. aug. 12-14.

Várhosszúréti · Szent Anna · Gombaszög

Hogy az unokáink is magyar iskolába járhatnak...

A Magyar Közösség Pártja július 23-i tisztújító közgyűlésén Forró Krisztián lett a párt országos elnöke. Nagy kihívások elé tekint a párt a következő időszakban – ezekről kérdeztük az MKP újdonsült vezetőjét.

2 A Magyar Közösség Pártjában végzett hosszú évek munkásságát követően júliustól a párt elnöki pozícióját tölti be. Milyen indítatásból indult az elnöki posztért, illetve az elmúlt bő 2 hónap távlatából hogyan látja a párt jövőjét?

Amikor megszólított néhány párttársam, hogy vállalnám-e az elnöki posztot, időt kértem, hogy átgondoljam. Az utóbbi időben ugyanis kicsit háttérbe vonultam, főleg cégvezetéssel foglalkoztam. A cégünk 25 embernek ad munkát, az ő irányukban is felelőséggel tartozom. Aztán mindent mérlegelve mégis úgy éreztem, most jött el az ideje, hogy vállaljam a megmérettetést. Egy rövid történetet, ha megenged. A tisztújítás reggelén három fiam közül a legkisebb, a nyolcéves Ákos is megkérdezte, miért szeretnék az MKP elnöke lenni. Egy pillanatra megálltam, hogyan magyarázzam meg neki, s végül is csak annyit mondtam: azért, hogy a Te unokáid is magyar iskolába járhassanak majd. Bólintott, és azt mondta, az úgy jó! S nekem ezzel a fiam nagyon nagy erőt adott. Három területet említenék, melyen munkásságom során sikerült tapasztalatokat gyűjtenem. Nagyszombat megye képviselőjeként és az MKP járási elnökeként hasznos gyakorlati tudást szereztem a politika mezején. A második terület a cégvezetés, itt az emberekkel való együttműködést, az irányítást, mások motiválását tanultam meg. A harmadik pedig a civil szféra. Megalapítottuk a Megbecsültek Társaságát, amely ma már több mint 2000 tagot számlál, és a szépkorúak életét hivatott szebbé, könnyebbé tenni, többek között utazással, színházi előadásokkal, kultúrmasorokkal. Úgy érzem, hogy ezeket a tapasztalatokat, melyeket politikai, vezetői és társadalmi területen szereztem, most a közösség szolgálatába tudom állítani - ezért indultam a pártelnöki pozícióért. Mivel az MKP-t belülről ismerem, látom, hogy vannak gyenge pontok – legyen az strukturális eredetű vagy az alapszabály kérdése. Ezeket változtatni kell, és komoly kihívás, hogy sikerüljön megvalósítani. Szükségszerű, hogy közösségünket, megmaradásunkat parlamenti képviselet is szolgálja, ezért fontos létrehozni az egységes képviseletet a felvidéki magyarok részére. Szeretném hangsúlyozni, önmagában az, hogy a parlamentbe jussunk, nem lehet cél. Ez csak eszköz arra, hogy a felvidéki magyarság megmaradjon, hogy gyermekeink, unokáink és az ő gyermekeik is járhasanak majd magyar iskolába, ápolhassák kultúrájukat és szolgálják ezt a közösséget. Egy rövid történetet, ha megenged. A tisztújítás reggelén három fiam közül a legkisebb, a nyolcéves Ákos is megkérdezte, miért szeretnék az MKP elnöke

lenni. Egy pillanatra megálltam, hogyan magyarázzam meg neki, s végül is csak annyit mondtam: azért, hogy a Te unokáid is magyar iskolába járhassanak majd. Bólintott, és azt mondta, az úgy jó! S nekem ezzel a fiam nagyon nagy erőt adott.

2 Az MKP elnöki posztja felelősségteljes és kihívásokkal teli feladat, különösképp a legutóbbi parlamenti választások eredményeinek tükrében. Mennyiben sikerült párton belül rendezni a sorokat?

Az alapszabályban történt egy fontos változás – az országos elnökség regionális alapon jött létre, tehát minden egyes régió képviselve van az elnökségben. Ezt nagyon fontosnak tartom. Más a helyzet Mátyusföldön, a Csallóközben, Gömörben, más az Ung-vidéken stb. Minden egyes régióknak megvannak a saját jellemzői, igényei. Ahhoz, hogy ezeket jól lássuk, szükségszerű az adott régió képviselőinek a részvétele a döntéshozásban. Mindemellett fontos, hogy a szakmai munka is megfelelően működjön. Az elkövetkező napokban szakmai tanácsok jönnek létre, melyek különböző témakörökben a közösségünket, régióinkat érintő problémákra fókuszálnak a megoldást. A déli és kelet-szlovákiai régió problémáira szeretnénk elsősorban fókuszálni. A magyarság érdekeinek képviselete mellett ez minden itt élő nemzetiség képviseletét jelenti. Ha az úthálózat megfelelő minőségű, az nemcsak a magyarokat fogja szolgálni, hanem minden itt élő nemzetiséget. Célunk a jelenleg sajnos leszákadó déli és kelet-szlovákiai régió fejlesztése.

2 A nyár több eseménye is azt mutatta, a három párt, az MKP, a Most-Híd és az Összefogás komolyan gondolja, hogy a pártoknak egységbe kell fornia. Szándéknyilatkozat már született, tovább léptek-e már ennél? Mi az, amit az MKP prioritásként kezel a tárgyalóasztalnál?

Az MKP prioritása, hogy létrejöhessen a felvidéki magyarság egységes érdekképviselete. A tárgyalások során kiderült, mind a három párt el tudja képzelni a platformok mentén történő politizálást, így lehetőség nyílik arra, hogy a különböző nézetek megjelenjenek a párton belül. A jövőbeni párt gyűjtőpártként lesz hivatott működni.

2 Mennyire lehet gátlója ennek a folyamatnak az, hogy azért az egyes témákban vannak nézetkülönbségek a pártok között?

Az, hogy egyes dolgokat különbözően látunk, nem kell, hogy akadályozza a három párt jövőbeni együttműködését. A platformok mentén működő csoportosulás lehet a záloga annak, hogy a jövőben nemcsak a pártok, hanem szervezetek, intézmények is megtalálhassák a helyüket ebben a közös képviseletben. Ugyanis nemcsak politikai egység megteremtésére van szükség a felvidéki magyarság megmaradása érdekében, hanem a társadalmi egység megteremtésére is. Erős kép-

viséletet csak akkor tudunk létrehozni, ha egységesek vagyunk, csak ez a járható út.

2 Sok helyen megfordult már, hogyan látja, az emberek nyitottak az egységesülésre? Vannak ugyanis olyan vélemények is, hogy a régióban élők között nagyon nagy az ellentét az MKP és a Most-Híd képviselői között.

Tény és való, nem mindenki fogadja önfelédten az egyesülési szándékot. Az elmúlt tíz évben sokszor megtörtént, hogy akár családon belül is parázs vitába torkollott a politikai nézetek miatti ellentét. Mivel ezek az árkok nem egyik napról a másikra alakultak ki, időre van szükség, hogy eltűnjenek. A politikai egység megteremtése mellett tehát a társadalmi egység megteremtésére is törekednünk kell. Hiszem, hogy fokozatosan mindenki tudatosítja azt, hogy az erős képviselethez egységes fellépésre van szükség. Persze, nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a három tárgyaló párt közül az MKP-nak van továbbra is meghatározó ereje.

2 A jövő év tavaszán ismét népszámlálás lesz. A magyarság számára ez kiváltképp fontos, mivel a népszámlálási eredmények szerint áll össze azon települések listája, ahol a kisebbségeknek joguk van törvény szerint anyanyelvüket használni a hivatali ügyintézésben, valamint ez határozza meg az állami források mértékét is a kultúra támogatásakor. Ennek ellenére számos magyar szlováknak vallja magát, illetve nem vallja be nemzetiségét, ami a magyar kisebbség rohamos csökkenését eredményezi. Milyen szerepet vállal az MKP az előkészületekben, a magyar ajkú polgárok motiválásában?

Minden eszközt meg kell ragadni, hogy felhívjuk közösségünk figyelmét, milyen pozitívum, hogy mi magyarok vagyunk itt Szlovákiában. Sokszor nem is gondolunk arra, milyen óriási előny a magyar nyelvtudás. Szlovákia lakossága 5 millió, ha valaki csak szlovácul tud, 5 millió emberrel tudja megérintni magát. Ha valaki tud szlovácul és magyarul is, akkor további 15 millió emberrel tud kommunikálni, ami így már összesen 20 millió. Ha figyelembe vesszük a cseheket is, úgy 30 millió főre nő azok száma, akikkel beszélni tudunk mindenféle különösebb megerőltetés nélkül - Európa szívében ez óriási előnyt jelent. Ugyanakkor Szlovákia etnikai többszínűsége gazdagítja, érdekessé teszi az országot az ide látogató turisták szemében is. De tudatosítanunk kell, hogy nem csupán az MKP feladata felhívni a figyelmet mindegyikre. A közösség valamennyi tagjának felelősége, hogy kihasználja az adódó lehetőséget, és büszkén vállalja a népszámlálás során, hogy egy több mint ezeréves kultúrával, hagyományokkal és múlttal rendelkező nemzet része.

Aby aj naše vnúčatá mohli chodiť do maďarskej školy...

Na ustanovujúcej schôdzi strany maďarskej komunity dňa 23. júla bol vymenovaný za predsedu strany Krisztián Forró. Strana bude čeliť v nasledujúcom období veľkým výzvam. Práve o tom sme sa rozprávali s novým predsedom strany.

2 Po dlhoročnej činnosti v Strane maďarskej komunity ste sa v júli stali jej predsedom. Čo vás viedlo kandidovať na túto pozíciu, prihladnuc na uplynulé dva mesiace ako vidíte budúcnosť strany?

Keď ma niekoľkí stránič oslovili, či by som prijal pozíciu predsedu strany, potreboval som čas na premyslenie. V poslednej dobe som sa totiž stiahol do úzadia, zaoberal som sa predovšetkým riadením firmy. Naša spoločnosť zamestnáva 25 ľudí, aj im musím preukázať zodpovednosť. Neskôr, po zvážení všetkých aspektov som mal pocit, že prišiel čas, aby som prijal túto výzvu. Rád by som spomenul krátku príhodu, keď sa ma ráno v deň kongresu opýtal spomedzi mojich troch synov môj najmladší, 8-ročný Ákos, prečo sa chcem stať predsedom strany SMK. Na chvíľu som sa pozastavil nad tým, ako by som mu to mohol vysvetliť. Nakoniec som mu povedal len toľko: Preto, aby aj Tvoje vnúčatá mohli chodiť do maďarskej školy. Prikývol a povedal, „Tak dobre“! Týmto mi môj syn dal veľmi veľa sily.

Spomenul by som tri oblasti, v ktorých sa mi počas mojej činnosti podarilo nazbierať skúsenosti. Ako poslanec VÚC Trnava a predseda okresného predsedníctva SMK sa mi podarilo získať užitočné praktické vedomosti v oblasti politiky. Druhou oblasťou je vedenie firmy, počas ktorej som sa naučil spolupracovať s ľuďmi, osvojil som si ako usmerňovať a motivovať druhých. Tretou oblasťou je civilná sféra. Založili sme Spoločnosť uctievaných, ktorá má v súčasnosti viac než 2000 členov. Jej cieľom je zlepšenie kvality života starších ľudí na príklad pomocou cestovania, návštevami divadla či iných kultúrnych podujatí. Myslím si, že skúsenosti, ktoré som získal v oblasti politiky, vedenia a spoločenského života, môžem teraz ponúknuť verejnosti, preto som kandidoval na post predsedu strany. Keďže poznám SMK zvnútra, vidím, že má slabé stránky, nech ide o štrukturálne problémy alebo o otázku štatútu. Je potrebné priniesť zmeny a je veľkou výzvou, aby sa to podarilo úspešne uskutočniť. Je dôležité, aby naše spoločenstvo malo parlamentnú reprezentáciu, preto je dôležité založiť jednotnú reprezentáciu záujmov maďarsky hovoriacich na Slovensku. Rád by som zdôraznil, že dostať sa do parlamentu nemôže byť jediným cieľom. Je to len nástroj na to, aby sa maďarská menšina na Slovensku zachovala, aby naše deti, vnúčatá a aj ich deti mohli chodiť do maďarskej školy, mohli udržiavať svoju kultúru a slúžiť tejto spoločnosti. Rád by som spomenul krátku príhodu, keď sa ma ráno v deň kongresu opýtal spo-

medzi mojich troch synov môj najmladší, 8-ročný Ákos, prečo sa chcem stať predsedom strany SMK. Na chvíľu som sa pozastavil nad tým, ako by som mu to mohol vysvetliť. Nakoniec som mu povedal len toľko: Preto, aby aj Tvoje vnúčatá mohli chodiť do maďarskej školy. Prikývol a povedal, „Tak dobre“! Týmto mi môj syn dal veľmi veľa sily.

2 Vykonávať post predsedu strany SMK je zodpovedná úloha plná výziev, obzvlášť vzhľadom na výsledky predchádzajúcich parlamentných volieb. Ako sa vám podarilo usporiadať rady v rámci strany?

V štatúte nastala dôležitá zmena, predsedníctvo strany vzniklo s ohľadom na regióny, čiže každý región má v predsedníctve svoju reprezentáciu. Považujem to za veľmi dôležité. Iná je situácia na Matúšovej zemi, na Žitnom ostrove, na Gemi, iná v Ungskom regióne, každý región má svoje charakteristiky a potreby. Na to, aby sme ich videli a správne pochopili je potrebná účasť predstaviteľov daných regiónov na rozhodovaní. Zároveň je dôležité, aby aj odborná práca prebiehala podľa požiadaviek. V nasledujúcich dňoch budú založené odborné rady, ktoré budú hľadať riešenia na problémy týkajúce sa nášho regiónu a spoločnosti v jednotlivých oblastiach. Radi by sme sa zamerali predovšetkým na problémy južnej a východnej časti Slovenska. Popri reprezentovaní záujmov maďarskej menšiny to znamená reprezentovanie záujmov každej tu žijúcej národnosti. Ak je infraštruktúra vhodnej kvality, neslúži to iba maďarsky hovoriacim, ale každej tu žijúcej národnosti. Naším cieľom je rozvoj v súčasnosti bohužiaľ zaostávajúceho regiónu južného a východného Slovenska.

2 Viacero letných udalostí ukázalo, že tri politické strany, SMK, Most-Híd a Spolupatričnosť myslia iniciatívu zlučiť strany a vytvoriť tak jednotu, vážne. Memorandum už vzniklo, boli podniknuté ďalšie kroky v tomto smere? Čo považuje SMK za prioritu pri diskusiách?

Prioritou strany SMK je vytvorenie jednotnej reprezentácie záujmov maďarskej menšiny na Slovensku. Počas diskusií sa potvrdilo, že všetky tri strany si vedia predstaviť politizovanie pozdĺž platforiem, a tak sa otvára príležitosť na to, aby sa v rámci strany objavili aj rozdielne názory. Budúca strana by mala fungovať ako zoskupenie členských strán.

2 V akej miere môže mať vplyv na tento proces rozdielnosť názorov medzi stranami v niektorých témach?

To, že niektoré veci vidíme rozdielne, nemusí brániť budúcej spolupráci týchto troch strán. Zoskupenie fungujúce pozdĺž platforiem by mohlo byť zárukou toho, že v budúcnosti si v tejto spoločnej reprezentácii nenájdu svoje miesto len politické strany, ale aj rôzne organizácie a inštitúcie.

Potrebné je vytvorenie nielen politickej ale aj spoločenskej jednoty v záujme udržať maďarskú menšinu na Slovensku. Silnú reprezentáciu môžeme vytvoriť len za predpokladu, že sme jednotní – je to jediná cesta.

2 Navštívili ste niekoľko miest, ako sa ľudia stavajú k zjednoteniu strán? Poznáme aj také názory, podľa ktorých sú rozdiely medzi predstaviteľmi strán SMK a Most-Híd v jednotlivých regiónoch veľmi veľké.

Je fakt, že nie každý prijíma myšlienku zlúčenia strán nadšene. V uplynulých desiatich rokoch sa neraz stalo, že v rámci jednej rodiny viedli rozdielne politické názory k vážnym hádkam. Keďže sa tieto pripasti nevytvorili zo dňa na deň, je potrebný čas na to, aby opäť zmizli. Popri vytvorení politickej jednotnosti sa preto musíme snažiť aj o jednotnosť spoločnosti. Verím, že postupne si každý uvedomí, že pre silnú reprezentáciu je potrebné jednotné vystupovanie. Nemôžeme však opomenúť, že spomedzi troch jednajúcich politických strán má prevažujúcu silu aj naďalej SMK.

2 Na jar budúceho roku sa opäť uskutoční sčítanie obyvateľstva. Pre tých s maďarskou národnosťou je táto udalosť obzvlášť dôležitá, keďže na základe výsledkov sčítania je určený zoznam obcí, v ktorých je podľa zákona možné používať pri spravovaní menšinový jazyk a zároveň tieto výsledky určujú mieru čerpania vládnych zdrojov na podporu kultúry. Napriek tomu sa mnoho obyvateľov s maďarskou národnosťou hlási k Slovákom alebo svoju národnosť neuvedie, čo spôsobuje urýchlené ubúdanie maďarskej menšiny na Slovensku. Akú rolu má SMK v prípravách a v motivovaní maďarsky hovoriacich obyvateľov?

Musíme využiť všetky nástroje v záujme upriamiť pozornosť verejnosti na to, akou výhodou je, že sme maďarsky hovoriaci na Slovensku. Častokrát si ani neuvedomíme, akou úžasnou výhodou je znalosť maďarského jazyka. Slovensko má asi 5 miliónov obyvateľov, ak niekto vie iba po slovensky, dorozumie sa s 5 miliónmi ľudí. Ak niekto ovláda slovenčinu aj maďarčinu, dokáže komunikovať s ďalšími 15 miliónmi ľudí, čo spolu činí už 20 miliónov. Ak počítame aj Čechov, počet ľudí, s ktorými sa vieme dorozumieť bez akéhokoľvek úsilia sa zvýši na 30 miliónov – v srdci Európy to predstavuje obrovskú výhodu. Zároveň, etnická pestrosť Slovenska robí túto krajinu bohatšou a zaujímavejšou v očiach turistov a návštevníkov. Musíme si však uvedomiť, že upriamanie pozornosti na vyššie uvedené ciele nie je iba úlohou SMK. Je to úlohou každého člena spoločnosti, aby využil túto príležitosť a hrdou priznal na sčítaní obyvateľstva, že je súčasťou národa s viac než tisícročnou kultúrou, tradíciami a históriou.

Fotó: Bartók Csongor

Samosprávny obzor

Dňa 27. augusta 2020 sa uskutočnilo 21. zasadnutie mestskej samosprávy v kultúrnom dome v Budulove z dôvodu rekonštrukcie budovy MsKS. V programe figurovalo 29 bodov. Ako to je v tomto volebnom období už zvykom, verejnú zasadnutiu predchádzalo niekoľko pracovných stretnutí a diskusií poslancov mestskej rady. Týmto spôsobom sú na zasadnutí predostreté body, ktoré budú pravdepodobne odsúhlasené konsenzom. Okrem pravidelne sa opakujúcich bodov boli odsúhlasené body o správe o majetku mesta, ročnom vyúčtovaní za rok 2019, čerpaní rozpočtu pre rok 2020 v prvom polroku, 8. zmene mestského rozpočtu v roku 2020 a hospodárení neziskových organizácií „Voda a život“ a „Za chránne život“ za rok 2019.

Vydvihnime niekoľko najdôležitejších bodov programu. Medzi významnejšie projekty mesta patrí projekt prestupného bývania a projekt financovaný zo zdrojov programu cezhraničnej slovensko-maďarskej spolupráce s názvom „Modrotlač – džínovina monarchie“, pre ktorý bolo odsúhlasené spolufinancovanie. Prijali sme bezúrokovú pôžičku od vlády na zmiernenie dôsledkov výpadku daní z dôvodu pandémie, ktorej výška je v prípade Moldavy 258 tisíc eur. Združenie Bódva E, ktoré vzhľadom na koronavírus zorganizovalo Moldavský pohár Bódvy vo virtuálnom prostredí, podporíme sumou 2000 eur. Zároveň boli odsúhlasené pravidlá vydávania mestskej publikácie MolDAVArietas Moldavské premeny – Változatos Szepsi.

Na zasadnutí boli prijaté rozhodnutia v ďalších dvoch dôležitých témach. Po tom, čo Nadácia pre budúcnosť odmietla ponuku mesta na umiestnenie tartanového atletického ihriska spolufinancovaného Slovenským atletickým zväzom na pozemku cirkevného školského centra, bolo odsúhlasené, aby bolo ihrisko vybudované na dvore ZŠ ČSA 15.

Týmto spôsobom bude ihrisko dostupné aj pre žiakov cirkevného školského centra. Na tento účel si mesto vezme úver v hodnote 200 tisíc eur, ktorého rámecká samospráva odsúhlasila.

V záujme rozvoja možnosti halového športu sa vybuduje multifunkčná športová hala s kapacitou pre 300 návštevníkov, ktorú podporila vláda sumou 750 tisíc eur. K realizácii haly musí mesto požiadať o úver v hodnote 1 150 000 eur, čo zastupiteľstvo s podmienkou udržania bonity odsúhlasilo.

Posledným dôležitým bodom zasadnutia bolo odsúhlasenie zoznamu investícií, ktoré plánuje mesto uskutočniť z rezervného fondu v hodnote 315 tisíc eur.

V prípade, že sa o daných témach chcete dozvedieť viac, na oficiálnej stránke mesta nájdete informácie o všetkých bodoch zasadnutia, videonahrávku a zoznam prijatých uznesení.

Zoltán Dobos, István Zachariaš, László Zupko
Poslanci mestského zastupiteľstva zo strany SMK

Predseda Nadácie pre budúcnosť, Csabu Bartóka, sme sa pýtali, aké má nadácia plány s dvorom školského centra, ktoré buduje. Predtým, než bola vedeniu nadácie oznámená možnosť vybudovania atletického ihriska, boli zahájené jednania s vedúcim Futbalovej akadémie Ferenc Puskása a športovým vedúcim futbalového klubu DVTK z maďarského mesta Diósgyőr - ich úlohou je vybudovanie futbalovej akadémie futbalového klubu Diósgyőr na Južnom Slovensku. Túto iniciatívu podporil aj Úrad štátneho tajomníka pre národnú politiku Maďarska. Vybudovaniu futbalového ihriska, internátu a založeniu športovej akadémie, čím by sa vzdelávacia inštitúcia stala zaujímavou pre región od Kráľovského Chlmca až po Lučenec, by totiž bránilo umiestnenie atletického ihriska na dvore školského centra.

„Po tom, čo sme získali rozmer atletického ihriska, snažili sme sa ihrisko implementovať do plánov vedľa futbalového ihriska, no oboje sa na dvor nevojdu. Vedeniu mesta sme museli s túžobou oznámiť, že na pozemku Nadácie pre budúcnosť nie je možné uskutočniť oba projekty“.

Önkormányzati szemle

A Szepsi Városi Önkormányzat 21. ülése a szepsi kultúrház átépítése miatt a bodollói kultúrház nagytermében zajlott 2020. augusztus 27-én. A programban 29 napirendi pont szerepelt. Ahogy az ebben a választási ciklusban már jó szokássá vált, ezt az ülést is a Városi Tanács többszöri ülése és képviselői egyeztetés is megelőzte, így az önkormányzati tanácskozársra olyan napirendi pontok kerülnek, amelyek már számíthatnak a konszenzusos jóváhagyásra. A kötelezően ismétlődő állandó pontokon kívül jóváhagytuk a város vagyonának letárolásáról szóló jelentést, a 2019-es zárszámadást, a költségvetés merítését a 2020-as év első félévében, és a város 2020-as költségvetésének nyolcadik módosítását, azon túl a „Víz és élet” és a „Mentsünk életet” nonprofit szervezetek 2019-es gazdálkodását.

A teljesség igénye nélkül térjünk ki a fontosabb napirendi pontokra. A város lényeges projektjei közé tartoznak a „Folyamatos lakhatás”, valamint a szlovák-magyar határmenti programból finanszírozott „Kéknymás – a Monarchia farmeranyaga” nevű tervezetek, amelyeknek jóváhagytuk a társfinanszírozását. Elfogadtuk az állam által felkínált, a járvány miatti adókiegészt enyhítő, kamatmentes hitel folyósítását, ami Szepsi esetében 258 ezer eurót jelent. 2000 euróval támogatjuk a Bódva E Társulást, amely a koronavírus miatt a 2020-as Bódva Kupát virtuális módon szervezte meg, és jóváhagytuk a MolDAVArietas Moldavské premeny – Változatos Szepsi című városi lap kiadásának szabályzatát is.

Az ülésen még két fontos témában döntött a város önkormányzata. Miután „A Jövőért Alapítvány” nem fogadta el a város ajánlatát, hogy a Szlovák Atlétikai Szövetség által társfinanszírozott tartán felületű futópályát az egyházi iskola területén építsük fel, jóváhagytuk, hogy a futópályát a ČSA utcai iskola udvarán alakítsák ki. Így közel lesz a Salkaházi Iskolaközpont diákjai számára is. Erre a célra a város 200 ezer euró hitelt vesz majd fel, amit az önkormányzat jóváhagyott.

Ak nemzsportok és a kultúra lehetőségeinek fejlesztése érdekében épül majd a városban egy multifunkciós 300 férőhelyes sportcsarnok, amelyet a kormány 750 ezer euróval támogatott. A csarnok felépítéséhez a városnak még 1 150 000 eurónyi hitelt kell felvennie, amit az önkormányzat, a hitelképesség megőrzése mellett, szintén jóváhagyott.

Az ülés utolsó fontos pontjaként jóváhagytuk a városi költségvetés tartalékalapjából megvalósítandó beruházások listáját, összesen 315 ezer euró értékben.

Akiket az egyes témák részletesebben is érdekelnek, az ülés minden napirendi pontját, a tanácskozás teljes videófelvételét, valamint az elfogadott határozatokat megtalálhatják a város hivatalos honlapján.

Dobos Zoltán, Zachariaš István és Zupko László
A Szepsi Városi Önkormányzat MKP-s képviselői

A Jövőért Alapítvány elnökét, Bartók Csabát kérdeztük arról, mik az Alapítvány tervei az épülő iskolaközpont udvarán. Mielőtt az atlétikai pálya megépítésének lehetőségéről értesítették volna az alapítvány vezetőségét, már megkezdődtek a tárgyalások a Puskás Ferenc Labdarúgó Akadémia vezetőjével, valamint a DVTK sportigazgatójával – az ő feladatuk a Diósgyőr futballklub felvidéki futball akadémiajének kiépítése.

Ezt a kezdeményezést a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága is támogatta. Az esetleges futballpálya, kollégium kiépítése, sportakadémia létrehozása, amivel Királyhelmece és Losonc közötti térségben is érdekessé válhat az oktatási intézmény, nem teszi lehetővé az atlétikai pálya megépítését.

„Miután megkaptuk az atlétikai pálya méreteit, megpróbáltuk a tervekben beilleszteni a futballpálya méretei mellé, de a kettő nem fért el. Ekkor tudattuk sajnálattal a város vezetésével, hogy a két projektet nem lehet megvalósítani a Jövőért Alapítvány területén.”

Élet a parlamenti választások után - II. rész

A hét hónapja választott államvezetést váratlan megpróbáltatások elé állította az országban fennálló helyzet, melyet az új koronavírus terjedése okoz. Az elmúlt hónapok legégetőbb kérdéseinek és döntéseinek a jelentős része a koronavírus terjedésének megelőzését szolgáló egészségügyi és gazdasági korlátozásokkal voltak összefüggésben. Nyáron azt hittük, hogy fellélegezhetünk, de sajnos szeptembertől újra jött a feketeleves. Sajnos kijelenthető, hogy a kormánynak még mindig nincs átfogó gazdasági és egészségügyi stratégiai terve a helyzet kezelésére, a politikai pártok pedig nehezen tudnak a témával mit kezdeni, így inkább próbálják azt elkerülni. Ettől függetlenül tény, hogy nagy károkat okozott a koronavírus, az emberek valamilyen szinten félelemben élnek, a vállalkozások nagy része nehéz helyzetbe került, sokan még a munkahelyüket is elvesztették.

Ám kanyarodjunk vissza a politikához. Az elmúlt hónapokban a politikában a szokásos nyári uborkaszezon volt, ez jellemezte a politikum tevékenységét is, kivéve Peter Pellegrinit, akinek sikerült hivatalosan is bejegyeztenie új pártját, a HLAS-t. Magyar vonatkozásban viszont nem beszélhetünk uborkaszezonról, a politikai pártok erőteljesen láttatták magukat. Ennek jegyében a három legerősebb magyar párt pártelnöke (Forró Krisztián – MKP, Solymos László – HÍD, Mózes Szabolcs - Összefogás) a Gombaszőgyi Pikniken kijelentették, hogy cél az egységes magyar politizálás, és ennek eléréséhez készek összefogni és megalkotni az egységes felvidéki magyar érdekképviselet alapját. Majd következett augusztus 20-a, amikor is államalapító Szent István király ünnepén Komáromban egy szándéknyilatkozat aláírásával megerősítették közös céljukat, miszerint a szlovákiai magyar politikai képviselet jövőjét egy közös magyar pártban látják.

Nem eszik olyan forrón azt a kását, mondaná az olvasó, aki már több mint tíz éve figyeli politikai érdekképviseletünk megosztottságát. Az viszont hozzá tartozik az igazsághoz, hogy a szándékok minden fél részéről komolyan tűnnek, hiszen a tárgyalások az egységes magyar politikai érdekképviseletről zárt ajtók mögött már zajlanak. Az a tény, hogy mostanság nem látjuk pártjainkat egymást nyilvánosan támadni, megerősíti az előzőleg említetteket. Mi, egyszerű szavazók pedig csak remélni tudjuk, hogy tényleg lesz előrelépés – mert az a bizonyos óra már túl rég mutat számunkra tizenkettő előtt öt percet. -sm-

Život po parlamentných voľbách - II. časť

Vláda zvolená pred siedmimi mesiacmi bola postavená pred nepredvídané výzvy kvôli súčasnej situácii panujúcej v krajine ohľadne šírenia koronavírusu. Väčšina najpálčivejších otázok a rozhodnutí v uplynulých mesiacoch súvisela s opatreniami na zamedzenie šírenia koronavírusu v zdravotnom aj hospodárskom aspekte. V lete sme si myslili, že si môžeme vydýchnuť, no od septembra nás opäť zastihlo nemilé prekvapenie. Bohužiaľ, môžeme skonštatovať, že vláda ešte stále nemá vypracovaný komplexný hospodársky a zdravotnícky strategický plán na riadenie situácie a politické strany sa s touto témou tiež nedokážu vysporiadať, preto sa jej náležite vyhýbajú. Koronavírus spôsobil veľké škody, niektorí ľudia žijú v obavách, väčšina firiem sa dostala do ťažkostí a viacerí stratili svoje zamestnanie.

Vráťme sa však k politike. V uplynulých mesiacoch prežívali politické strany letnú uhorkovú sezónu a presne to dokazuje aj aktivita väčšiny z nich, pravda okrem Petra Pellegriniho, ktorému sa podarilo založiť svoju novú stranu HLAS. V oblasti menšinovej politiky o uhorkovej sezóne hovoríť nemôžeme, keďže v tejto oblasti sa politické strany výrazne zviditeľňovali. Predsedovia troch najsilnejších maďarských politických strán (Krisztián Forró – SMK, László Solymos – Most-Híd, Szabolcs Mózes – Spolupatričnosť) na Gombaseckom pikniku vyhlásili, že ich cieľom je jednotná reprezentácia maďarskej menšiny a v záujme toho sú ochotní spolupracovať a vybudovať základy jednotnej maďarskej politickej reprezentácie na Slovensku. Neskôr, 20. augusta posilnili svoj spoločný cieľ podpisom memoranda pri príležitosti sviatku kráľa sv. Štefana, v ktorom deklarovali, že budúcnosť reprezentácie maďarských záujmov na Slovensku vidia v založení spoločnej politickej strany.

Nie tak rýchlo! – povedal by si čitateľ, ktorý už viac než desať rokov pozoruje rozkúskovanosť politickej reprezentácie maďarskej menšiny. Je pravda, že tento zámer sa zdá byť serióznym z pohľadu každej zo zúčastnených strán, veď diskusie o zjednotení maďarskej politickej reprezentácie za zavretými dverami už prebiehajú. Fakt, že v súčasnosti nevidíme tieto politické strany verejne na seba navzájom útočiť, potvrdzuje vyššie uvedené. My, jednoduchí voliči zas môžeme len dúfať, že postup naozaj prebieha – hodiny totiž ukazujú tých často spomínaných o päť minút dvanásť už príliš dlho. -sm-

MAGYAR
KÖZÖSSÉG
PÁRTJA
STRANA
MAĎARSKEJ
KOMUNITY

Pénzügyekről egyszerűen - Aranyat érő tanácsok

Sok fórumon kifejtettem már, hogy hiába anynyira közkedvelt, az arany egyáltalán nem megfelelő befektetés.

Ugyanakkor az elmúlt hónapokban a gazdasági válság árnyékában történtek érdekes dolgok. Az év elején az arany ára még 1400 euró körül mozgott. Nyárra az értéke 2000 euróra nőtt, ami önmagában is rekordot jelent. Az elemzők úgy vélik, év végéig ez tovább ugorhat 2500, avagy akár 3 ezer dolláros szintre is. Minél tovább tart a bizonytalanság, a történések annál inkább az arany malmára hajtják a vizet. Azonban! Minél drágább az arany, annál inkább törvényszerű a jövőbeni árcsökkenés. Az aranybányász cégeknek sokkal jobban megéri bányászni valamit, ami 2000 dollárt ér, mint aminek csak 1000 dollár az értéke. Ha többet bányászunk, magasabb a kínálat, vagyis csökken az ár.

Aki figyeli a gazdasági cikkeket, annak talán feltehető, hogy az utóbbi hetekben a befektetések papája, Warren Buffet is beszélt az aranybusi-

ness-be. Ám nem szabad figyelmen kívül hagyni, ő sem aranyrudakat vásárolt! Helyette 600 millió euró értékű részvényt a Barrick Gold Corporation aranybányász cégben. Hogy miért? Mert Warren Buffett előszeretettel fektet be olyan cégekbe, amelyek közkedvelt termékeket állítanak elő. Ilyen volt az Apple, vagy a Coca-Cola. Most, amikor mindenki ész nélkül vásárolja a biztonságot jelentő aranyat, logikus, hogy ő az „előállítóra” repül rá.

Mégis, az arany hiába a gazdagság szimbóluma, befektetési szempontból nem igazán a legjobb döntés. Válságokban meg-megugrik az ára, ami nagyon vonzóznak tűnhet, de nyugodt időkben nem is hallunk róla, és unalmasan mozog fel-le egy-két dollárt az ára. Az arany értéket őriz: például 100 éve egy uncia aranyért vehettünk egy nagyon drága, minőségi öltönyt, és ma, 100 év múltán is egy uncia aranyért nagyjából ugyanazt kapjuk. Ám az előnye, az a hátránya is egyben: 1 g arany, mindig 1 g arany marad – és soha semmi plusszal nem jutalmaz minket, hiába őrizgetjük. A befektetések-

nek pedig pont az a lényege, hogy hasznot termeljenek, míg az aranynál a „nagyobb balek” teóriája érvényesül: ha aranyat veszek, remélnem kell, hogy találok majd valakit, aki nálam drágábban hajlandó lesz megvenni az aranyamat.

Az aranykereskedelem nincs szabályozva. Bárki adhatja-veheti, és szó szerint bárki bele is ugrik. Sok a kétes „üzletember”, illetve hatalmas az illeték, amit rádobnak a valós árra. Ezenkívül az aranyat relatíve könnyű ellopni, tárolása nehézkes, és néha hosszú éveken keresztül veszteséges.

A részvényt piac 1988 óta 1300 százalékot hozott a befektetőknek, ami 13-szoros pénzüsszeget jelent, míg az arany 326 százalékot, ami csak háromszorosa a befektetett pénzüsszegnek. Az arany nem alkalmas arra (a már említett nagy illetékek miatt), hogy havi szinten kis összegekben, 20-50-100 eurónként befektessünk. Erre sokkal alkalmasabbak a részvények.

Zsupcsan Zoltán,
a penzuyg.sk főszerkesztője

A jubileumi 50. Fábry Napoknak Szepsi adott otthont

Az 50. Fábry Napok keretében a Csemadok és a Csemadok Ifjúsági Tagozata, „Fábry Zoltán – Aki mindnyájunkért élt” név alatt háromfordulós műveltségi vetélkedőt szervezett. Fábry Zoltánnak, a Csemadok díszelnöke halálának 50. évfordulója, valamint a Csemadok fennállásának 70. évfordulója alkalmából szervezett vetélkedőt a magyar tannyelvű alapiskolák 7-9. és a gimnáziumok 1-4. osztályai számára hirdettük meg.

Az első forduló feladata esszéírás volt a verseny névadójáról, életéről és koráról. A második fordulóban a versenyzők prezentáció formájában három témakört dolgoztak fel: Fábry Zoltán életét, Fábry Zoltán és a Csemadok kapcsolatát és a versenyzők településén működő Csemadok-alapszervezet életét és tevékenységét. A vetélkedő döntőjére végül június 20-án Szepsiben került sor. A döntősök szellemi vetélkedőben mérték össze tudásukat – a szoros pontversenyben végül a galántai „kettesKZG” csapat nyerte, a nagykaposi „Pindúr pandúrok”, a szepsi „Aranyvessző”, a galántai „Retkek társasága” és a rozsnyói „Ifjú Palóccok” csapata előtt.

A verseny után a résztvevők egy csoportja meglátogatta Fábry Zoltán stószai szülőházát, majd utolsó állomásként tiszteletüket rótták le a helyi temetőben, a neves író, szellemi gondolkodó sírja előtt.

Jubilejny 50. ročník Fábryho dní v Moldave

V rámci 50. ročníka Fábryho dní sa uskutočnila vedomostná súťaž s názvom „Zoltán Fábry – Ten, ktorý žil pre nás všetkých”, ktorú zorganizovala kultúrna organizácia Csemadok a jeho mládežnícka skupina. Súťaž, ktorú zorganizovali pri príležitosti 50. výročia úmrtia Zoltána Fábryho, čestného predsedu Csemadoku a 70. výročia založenia Csemadoku, vyhlásili pre študentov 7.-9. ročníka základných škôl a 1.-4. ročníka gymnázií.

Úlohou prvého kola bolo napísať esej o menovcovi súťaže, o jeho živote a počinoch. V druhom kole súťažiaci vypracovali vo forme prezentácie tri tematické okruhy: život Zoltána Fábryho, vzťah Zoltána Fábryho a Csemadoku a činnosť miestnej organizácie Csemadok v mieste bydliska súťažiacich. Finále súťaže sa uskutočnilo 20. júna v Moldave. Finalisti si zmerali sily vo vedomostnej súťaži – vo vyrovnanom súboji nakoniec zvíťazil tím z Galanty pred finalistami z Veľkých Kapušian, Moldavy, Rožňavy a ďalšieho tímu z Galanty.

Po vyhodnotení časť účastníkov navštívila rodný dom Zoltána Fábryho v obci Štós a poslednou zastávkou podujatia bol miestny cintorín, kde vyjadrili poctu známemu spisovateľovi a mysliteľovi pri jeho hrobe.

Fotó: Kötetes László

46. alkalommal valósult meg a Honismereti Kerékpártúra

Július 29-én rajtolt az apró értékeinket felkutató Honismereti Kerékpártúra – a cél Kassa megye bebarangolása volt. A tizenkét napos kerékpártúra Beretkéről indult, a résztvevők a túra során érintették Szádelő környékét, bejárták az egykori Torna megyét, majd Abaúj megyében folytatva megtekintették Kassát, s végül Zemplén megyén átkerekezve az Ung-vidéken fejezték be a helyi értékek felkutatását.

A túrázók jelentős része visszatérő résztvevő, a Felvidék számos pontjáról csatlakoznak a csoporthoz. Emellett sok esetben anyaországiak és egyéb elcsatolt területeken élők is jelentkeznek a honismereti túrára. A szervezők új érdeklődők jelentkezését is várják a jövőben – egy egyszerű kerékpárral is lehet csatlakozni. A túra során a felszerelések mozgatóját az egyes táborhelyek között autóval oldják meg. A táborhelyek többségében sátorban szállnak meg a résztvevők.

Vlastivedná cyklotúra sa uskutočnila 46.-krát

Dňa 29. júla bola odštartovaná vlastivedná cyklotúra, ktorej cieľom bolo navštívenie pamiatok v regióne a precestovanie Košického kraja. Dvanásť-dňová cyklotúra začala z Bretky, účastníci počas túry navštívili okolie Zádiela, prešli si vtedajšiu Turniansku župu, pokračujúc v Abaúji navštívili Košice a nakoniec cestou cez Zemplín skončili svoju púť po miestnych pamiatkach v regióne Ungskej župy.

Značná časť účastníkov sa na tejto cyklotúre každoročne zúčastňuje. K nim sa pridáva skupina ľudí z niekoľkých regiónov južného Slovenska. Popri tom sa na vlastivednú cyklotúru prihlasujú aj záujemcovia z Maďarska a ďalších okolitých krajín. Organizátori v budúcnosti očakávajú aj účasť nových tvárí – na to, aby ste sa pridali k cyklistom, vám stačí aj obyčajný bicykel. Počas túry je preprava výbavy medzi táboriskami zabezpečená autami. Vo väčšine táborísk účastníci nocujú v stanoch.

Financie jednoducho - Rady za cenu zlata

Na viacerých fórach som písal, že darmo je zlato také obľúbené, nie je vôbec vhodné na investovanie.

Napriek tomu, v uplynulých mesiacoch nastali zaujímavé okolnosti vplyvom hospodárskej krízy. Začiatkom roka bola cena zlata približne na úrovni 1400 eur za uncu. Počas leta sa jeho hodnota zvýšila na 2000 eur za uncu, čo je aj samo o sebe rekord. Niektorí analytici tvrdia, že do konca roka môže jeho hodnota vzrásť na 2500 alebo až 3000 eur za uncu.

Čím dlhšie trvá neistota, tým viac hodnota zlata rastie. Ale! Čím drahšie zlato je, tým silnejšie bude pravidlo budúceho poklesu jeho hodnoty. Ťažobným spoločnostiam sa viac oplatí ťažiť niečo, čo má hodnotu 2000 dolárov ako niečo, čo stojí iba 1000. Ak ťažia viac, ponuka je väčšia, čiže klesá cena.

Ten, kto sleduje hospodárske články, si mohol všimnúť, že v posledných týždňoch aj pápež investícií, Warren Buffet investoval do zlatého bizni-

su. Nemôžeme však opomenúť, že ani on nekupoval zlaté tehličky. Namiesto toho kúpil akcie v hodnote 600 miliónov eur v ťažobnej spoločnosti Barrick Gold Corporation, ktorá ťaží zlato. Pýtate sa prečo? Odpoveď je jednoduchá. Warren Buffet veľmi rád investuje do spoločností, ktoré vyrábajú obľúbené produkty. Patríli sem Apple alebo Coca-Cola. Teraz, keď každý bez rozmyšľania nakupuje zlato, ktoré nepredstavuje riziko, je logické, že on vyletí po „producentovi“.

No predsa, darmo je zlato symbolom bohatstva, z investičného hľadiska nie je najlepšou voľbou. Počas kríz sa spravidla zvýši jeho hodnota, čo môže byť veľmi atraktívne, no v pokojných časoch o ňom ani nepočujeme – jeho hodnota kolíše hore a dole iba o nudný 1 dolár alebo 2. Zlato si udržiava hodnotu: napríklad pred 100 rokmi sme si mohli kúpiť za uncu zlata jeden veľký drahý, kvalitný oblek a dnes, po 100 rokoch dostaneme za uncu zlata približne to isté. No jeho výhoda je aj jeho nevýhodou: 1 gram zlata ostane vždy 1 gramom zlata – nikdy nás neodmení žiadnym plusom, darmo ho

uchováваме. Podstatou investícií je však presne to, aby vyprodukovali zisk, kým pri zlato sa uplatňuje teória „väčšieho naivca“: ak si kúpim zlato, musím dúfať, že nájdem niekoho, kto bude ochotný si moje zlato kúpiť za ešte viac.

Obchod so zlatom nie je riadený. Ktokoľvek môže predávať aj kupovať a naozaj do toho skočí ktokoľvek. Na trhu je veľa pochybných „obchodníkov“, ktorí hádzajú na skutočnú cenu značné provízie. Okrem toho, zlato je možné relatívne ľahko ukradnúť, jeho uskladnenie je problematické a niekedy dlhé roky stratové.

Akciový trh priniesol investorom od roku 1988 1300% rast, čo znamená 13-násobné množstvo peňazí, kým zlato prinieslo len 326%, čo sa rovná trojnásobku investovanej sumy. Zlato nie je vhodné (už kvôli uvedeným províziám) na to, aby sme doň investovali na mesačnej báze v malých sumách v hodnote 20-50-100 eur. Na to sú oveľa vhodnejšie akcie.

Zoltán Zsupcsan,
šéfredaktor portálu penzogy.sk

Online zajlott a XXII. Szepsi Bódva-Kupa

Idén renthagyó módon szervezték meg a Szepsi Bódva-Kupát. A versenyzők tömeges rajtját és célba érését elkerülendő, a nemzetközi sportverseny XXII. évadjának Szepsi és környéke helyett a virtuális tér adott otthont. A versenyző futók, kerékpárosok és görkorcsolyázók a STRAVA alkalmazáson keresztül vehettek részt a megmérettetésen – augusztus 28. és október 4. között valósíthatták meg versenytávjukat, melyek az említett alkalmazáson keresztül lesznek rangsorolva. Hivatalos eredmények a következő napokban várhatók.

Fotó: www.bodvakupa.sk

XXII. ročník Moldavského Pohára Bodvy sa uskutočnil online

Tento rok prebehol Moldavský Pohár Bodvy vďaka netradičným spôsobom. V záujme vyhnúť sa skupinovému štartu športovcov a ich spoločnému príchodu do cieľa hostil XXII. ročník medzinárodnej športovej udalosti namiesto Moldavy a jej okolia virtuálny priestor. **Bežci, cyklisti a kolieskovi korčuliari sa mohli pretekov zúčastniť prostredníctvom aplikácie STRAVA** – svoje súťažné výkony, ktoré budú vyhodnotené práve prostredníctvom uvedenej aplikácie, mohli podať od 28. augusta do 4. októbra. Oficiálne výsledky budú známe počas nasledujúcich dní.

Szepsi Színes Moldavské Farebné

Olvásóink figyelmébe:

Lapunk következő száma

2020. december 21-én, hétfőn jelenik meg.

Do pozornosti našich čitateľov:

Nasledujúce číslo našej publikácie vyjde
21. decembra 2020 (v pondelok).

Visszapillantó - EMLÉKSEREPEK SZEPSIRŐL IS

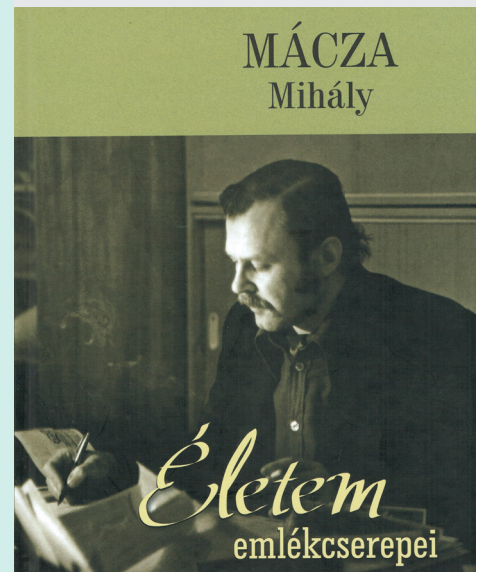
Komáromban tavaly év végén megjelent egy könyv. Emlékiratok. A címe: Életem emlékserepei. A szerző egy olyan történész, aki a gyermekkorát és kora ifjúságát Szepsiben élte le. Kassán született a háború alatt, a keleti fronton harcoló szűcsmester első gyermekeként. Az édesapja a Don-kanyarnál eltűnt. Maradtak a nagyapák. Anyai nagyapja a háború végén hunyt el. 1945 elején a betegségére nem lehetett megfelelő orvossághoz jutni. Apai nagyapja, Ödön tovább élt és sírja ma is ott van a jászói temetőben. Az emlékiratok szerzője éveken át aktív szerepet töltött be a Csemadokban Pozsonyban. Évekig volt az Ifjú Szívek tánc- és énekkarának tagja (még idősebb korára is aktív szerepet vállalt a komáromi énekkarban) és volt Komárom város alpolgármestere is. Hosszú időn át a komáromi múzeumban (Duna Menti Múzeum) dolgozott, számos könyvet adott ki és sok-sok kiállítást szervezett. Tevékenységének egyes állomásait felsorolni is nehéz (pl. a Komáromi Múzeumbáróti Kőrénék vezetőségi tagja, évekig titkára, komáromi helytörténész, helyi ide-

genvezető és így tovább – mindezt az érdeklődők megtalálják a könyvben). Mint szakember segítette a szepsi „múzeum”, avagy „tájház”, a ma is látogatható Zsolner-féle kovácsműhely berendezésénél. Ő a most 78 éves Mácza Mihály.

A könyv megjelenésekor úgy gondoltuk, hogy nyáron a Jászói Nyári Egyetem keretén belül személyesen mutathatja be a könyvet és elbeszélgethetünk vele. Annál is inkább, mivel nagyapja több éven át volt a község polgármestere. Rokonai ma is itt élnek a vidéken. A koronavírus vizsont közbeszölt. A rendezvények elmaradtak, így hát most röviden legalább lapunk hasábjain szólnunk a könyvről és szerzőjéről pár szót, hiszen az „emlékserepek” a mi életünknek is része.

(Mácza Mihály: Életem emlékserepei. Első kiadás. Szerkesztette Galo Vilmos. Komárom -Komárom, Pro Museum – Társulás a Komáromi Múzeumi Tevékenység Támogatásáért. 2019. - 168 oldal. Megjelent 500 példányban + utánnymás. ISBN: 978-80-972148-3-8)

- ha -

Pohlady do minulosti

Koncom minulého roka vyšla v Komárne kniha spomienok, ktorej autorom je historik, ktorý svoje detstvo a mladosť prežil u nás, v Moldave nad Bodvou. Narodil sa počas druhej svetovej vojny v Košiciach ako prvé dieťa kožušníka, ktorý slúžil na východnom fronte. Jeho otec sa stal jednou z mnohých obetí hroznej vojny. Nažive mu ostali iba starí rodičia, avšak nie nadtľho. Starý otec z matkinej strany zomrel koncom vojny. Ochorel a v roku 1945 neboli dostupné potrebné lieky. Dedko z otcovej strany sa dožil vyššieho veku. Jeho hrob dnes nájdeme na jasovskom cintoríne. Autor spomienok bol dlhé roky aktívnym členom Csemado-

ku, časť života prežil v Bratislave, neskôr sa stal miestnym historikom vo svojom novom domove, v Komárne. V Bratislave bol členom tanečného a speváckeho zboru Mladé srdcia. Členstvom v spevokole sa môže pochváliť aj v Komárne. Tam až do odchodu do dôchodku pracoval v Podunajskom múzeu, vydal mnoho kníh z oblasti histórie, zorganizoval nespočetné množstvo výstav. Istý čas bol aj zástupcom primátora mesta Komárno. Dodnes je jedným z najaktívnejších členov združenia Pro Museum, sprevádza návštevníkov mesta po miestnych historických pamätihodnostiach. Jeho skúsenosti sme využili aj v Moldave pri in-

štalácii výstavy kováckej vyhne. Týmto historikom je Mihály Mácza. Tento rok v marci oslávil svoje 78. narodeniny. Rátali sme s ním pri letných besedách v Moldave aj v Jasove. Pandémia nám však narušila plány kultúrnych podujatí. Tak Vám teda aspoň takto, na stránkach časopisu, dávame vedieť o vzácných spomienkach týkajúcich sa aj nášho mesta.

(Mácza Mihály: Črepiny pamäti môjho života. Prvé vydanie. Zostavil Vilmos Galo. Komárom, Pro Museum – združenie na podporu múzejníckej činnosti v Komárne. 2019. - 168 strán. Vyšlo v náklade 500 ks + dotlač. ISBN: 978-80-972148-3-8) - ha -

Kiadja: Fiatalok a Bódva-völgyéért polgári társulás, Hviezdoslav u. 32. sz., 045 01 Szepsi, Azonosító szám: 42407354

Grafika, tördelés, nyomtatás: Papp Zoltán, CreAD SK s.r.o.

Felelős szerkesztő: Subovics Mónika, szepsiszines@gmail.com

Vydáva: Mládež za Údolie Bodvy občianske združenie,

Hviezdoslavova ul. 32., 045 01, Moldava nad Bodvou, IČO: 42407354

Grafika, zalomenie a tlač: Papp Zoltán, CreAD SK s.r.o.

Zodpovedný redaktor: Mónika Subovics, moldavskefarebne@gmail.com

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

BETHLEN GÁBOR
ALAPKEZELŐ Zrt.

